

Farklı Yaş Grubu Gençlerin Gençlik Ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik Kamplarından Yararlanma Düzeylerinin Karşılaştırılması

The Comparison of the Usage Level of the Camps of Youth Sports General Directorate by Young People at Different Ages

Sümmani EKİCİ

Muğla Üniversitesi Beden Eğitimi ve spor yüksekokulu, MUĞLA

Tekin ÇOLAKOĞLU

Gazi üniversitesi Beden Eğitimi ve spor yüksekokulu, Teknikokullar-ANKARA

ÖZET

Bu araştırmada farklı yaş grubundaki gençlerin Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Daire Başkanlığınca düzenlenen gençlik kamplarından yararlanma düzeylerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini İzmir Çeşme Paşalimanı Gençlik Kampına katılan gençlerden tesadüfi yöntemle seçilen 160 kız, 190 erkek olmak üzere toplam 350 kişi oluşturmaktadır. Kamplardan yararlanma düzeyini belirlemek için anket formu kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde frekans ve yüzde dağılımları çıkarılmıştır. Ayrıca (ki kare) X² testi uygulanmış ve istatistiki anlamda kabulü için 0,05 anlamlılık düzeyi benimsenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; çalışma kapsamına alınan gençlerin sosyal hayatlarında bir değişme olduğu, psikolojik olarak bir rahatlama olduğu, toplumsal yönden sağlıklı, birlikte yaşamayı bilen, iyi ahlaklı ve kişilik sahibi olmalarına yardımcı olduğuna ilişkin görüşler tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Gençlik, Kamp, Yararlanma Düzeyi G.S.G.M

ABSTRACT

Araştırma sonuçlarına göre; çalışma kapsamına alınan gençlerin sosyal hayatlarında bir değişme olduğu, psikolojik olarak bir rahatlama olduğu, toplumsal yönden sağlıklı, birlikte yaşamayı bilen, iyi ahlaklı ve kişilik sahibi olmalarına yardımcı olduğuna ilişkin görüşler tespit edilmiştir. The aim of this study is to compare the usage level of the camps organized by Youth Services Department of Youth Sports General Directorate by young people in different age groups. The participants in this research are randomly chosen 350 young people (160 of them female, 190 male) who are in Paşalimanı Youth Camp in İzmir. In order to determine the benefit level from the camp, a survey questionnaire formed by the researchers has been used. The frequency, prevalence and

Chi-Square X2 were used to analyse the data. 0.05 significance level has been regarded meaningful in statistical basis. As a result, it is seen that camp life contributes to the young people's psychological, personal, and also moral improvements.

Key Words: Youth, Camp, UsageLevel, YSGD

1. Giriş

Modern toplumların hayatında spor ve sportif faaliyetler çok önemli hale gelmiştir. Bireylerin mutluluğu, sağlığı ve refahının sağlanmasında spor önemli bir araçtır. (Yetim, 2000:120)

Gençlik çocuklukla erişkinlik arasında yer alan, gelişme ruhsal olgunlaşma ve yaşama hazırlık dönemidir. (Yörükoğlu,1993:13)

Unesco ya göre gençlik, cesaretin çekingenliğe, serüven isteğinin rahata üstün geldiği dönemdir. Bu dönem ilklerin denendiği merak ve edildiği (içki, uyuşturucu, aşk olma vb) bir dönemdir. Gençlik, genellikle öğrenim gören, yaşamını sürdürmek için çalışmayan, içinde yaşadığı toplumun sorunlarına duyarlı olan,14-25 yaş grubu arasında yer alan bir sosyal kategoridir.(Kızılçelik, Erjem,1992:320)

Özellikle 15 yaş hemen hemen bütün sportif etkinliklerle ilgilenme çağıdır. Bu yaşlarda sportif oyun yaşamda önem kazanır. 18 yaşlarında ise buluşma, toplantı, parti, boş zamanların çoğunu kapsar, bazı spor dalları diğerlerine üstün gelir.(Öztürk,1998:67)

Gençlere spor yapma alışkanlığı kazandırmanın yolu serbestçe kullanacağı zamana bağlıdır. Bu yüzden en uygun dönem yaz aylarında okulların kapalı olduğu zamandır. Bu tatil döneminde güvenli, heyecan duyacağı, yeni arkadaşlıkların kurulacağı, kendini ispat edebileceği, yeteneklerini ortaya çıkaracağı bir ortam içerisinde olmasıyla mümkündür.

Bu ortamın oluşmasında gençlik kamplarının rolü büyüktür. Çünkü gençlerin kazanacakları ve bir ömür boyunca uygulayacakları temel alışkanlıkları burada kazanmak mümkün olabilir. Bu kazanımlar; sosyal gelişme, duygusal gelişme, yetenek gelişimi, doğa ve çevre bilinci kazanması, ortak paylaşım alışkanlığı, liderlik, hoşgörü,

ölçülü ve planlı bir çalışma ve dinlenme alışkanlığı gibi olumlu istendik davranışlar olarak sıralanabilir.

Bu amaçla Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün denetimi altında ulusal ve uluslar arası kamplar açılmaktadır. Bu kampların amaçları ülkemizin değişik yörelerinde yaşayan gençlerimize ülkelerini tanıma fırsatı vermek, gençlerin kültürel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunmak, yeni yaşam deneyimleri kazanmalarını sağlamak, ülke ve dünya barışına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. (G.S.G.M,2004)

Çalışmanın amacını; G.S.G.M. Gençlik Hizmetleri Dairesi Başkanlığının ulusal gençlik kampına katılan farklı (14-15 ve 16-18) yaş gruplarındaki gençlerin gençlik kamplarından yararlanmalarına ilişkin görüşleri ve bu yararlanma düzeylerinin yaşsal farklılığını ortaya koymaktır.

2. Yöntem

Anket yöntemi ile yapılan bu çalışmada verileri toplama aracı olarak anket tekniğinden yararlanılmıştır. Anketler gençlere elden dağıtılarak toplanmıştır. İzmir ili, Çeşme ilçesi, Paşalimanı Gençlik Kampındaki 160 kız, 190 erkek olmak üzere toplam 350 kişiye uygulanmıştır. Gençlere araştırmacılar tarafından hazırlanan ve önceden belirlenen bir ön grupta pilot çalışmayla güvenilirliği ve uzman görüşleriyle de geçerliliği yapılan 25 soruluk bir anket uygulanmıştır.

Ankete katılan gençlerin cinsiyet, yaş, gelir durumları anne ve babalarının eğitim durumları gibi kişisel bilgiler ile gençlerin kamptan beklentileri; kamplara yeniden katılma ile kamp liderlerinden yeterince faydalanmaları ile ilgili sorulara yer verilmiştir.

Gençler anket üzerinde kendi durumlarına uygun buldukları seçenekleri işaretlemeleri istenmiştir. Daha sonra elde edilen verilerin değerlendirilmesi frekans ve yüzde dağılımları, ayrıca ki-kare (X²) testi yapılmıştır. P<0,05 durumunda aralarındaki fark anlamlı kabul edilmiştir.

3. Bulgular

Tablo-1. Deneklerin Demografik Özellikleri

CINSİYET	f	%
Kız	160	45,7
Erkek	190	54,3
Toplam	350	100,0
YAŞ	f	%
14 yaş	112	32
15 yaş	91	26
16 yaş	57	16,3
17 yaş	79	22,6
18 yaş	11	3,1
Toplam	350	100,0
YETİŞTİĞİ ÇEVRE	f	%
Kırsal	13	3,7
Kentsel	337	96,3
Toplam	350	100,0
EĞİTİM DURUMU	f	%
İlköğretim	82	23,4
Lise	119	34,0
Fen lisesi	15	4,3
Anadolu Lisesi	110	31,4
Meslek lisesi	12	3,4
Teknik lise	1	,3
Ticaret lisesi	1	,3
Özel lise	10	2,9
Toplam	350	100,0

Tablo-1'e bakıldığında, deneklerin %54,3 'ü erkek, %45,7'si kız olduğu yaş dağılımları açısından %58'i 14-15 yaş, %42'si 16-18 arasındadır. Yetiştigi çevrenin %96,3'ü kentsel, %3,7'si kırsal alan, eğitim durumları ise %23,4'ü ilköğretim %76,6'sı çeşitli liseler, şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

Tablo-2. Deneklerin Anne ve Babalarının Kişisel Özellikleri

BABANIN EĞİTİM DURUMU	f	%
İlkokul	17	4,9
Ortaokul	30	8,6
Lise	83	23,7
Üniversite	220	62,8
Toplam	350	100,0
BABANIN MESLEĞİ	f	%
İşçi	31	8,9
Memur	106	30,2
Üst düzey memur	68	19,4
İş adamı	19	5,4
Üst düzey yönetici	14	4,0
Serbest meslek	75	21,4
Emekli	34	9,7
İşsiz	3	,9
Toplam	350	100,0
ANNENİN EĞİTİM DURUMU	f	%
İlkokul	34	9,7
Ortaokul	31	8,9
Lise	123	35,1
Üniversite	162	46,2
Toplam	350	100,0
ANNENİN MESLEĞİ	f	%
Ev kadını	135	38,5
Memur	110	31,4
Üst düzey memur	25	7,1
İş kadını	11	3,1
Üst düzey yönetici	6	1,7
Serbest meslek	19	5,4
Emekli	44	12,6
Toplam	350	100,0
GELİR DURUMU	f	%
300–500 milyon	33	9,4
600–800 milyon	80	22,8
900–1100 milyon	87	24,8
1200–1500 milyon	92	26,2
1500 milyon üzeri	58	16,5
Toplam	350	100,0

Tablo-2'deki verilere göre babanın eğitim durumu,%62,8'i üniversite, %23,7'si lise, %13,5 ilk ve ortaokul, babanın mesleki durumu,%49,6'sı memur ve üst düzey memur,%21'i serbest meslek, %8,9'u işçi, %9,7'si emekli, annelerinin eğitim durumu

%46,2'si üniversite,% 35,1'i lise, %18,6'sı ilk ve ortaokul, annenin mesleki durumu %38,5'i ev kadını, %31,4 'ü Memur,%12'si emekli, gelir durumları %9,4'ü 300-500 Milyon, %22,8'i 600-800Milyon, %24,8'i 900-1100Milyon,%26,2'si 1200-1500 Milyon, %16,5'i 1500milyon üzeri gelire sahip oldukları tespit edilmiştir.

Tablo-3. *Deneklerin Sosyal Hayatta Değişmeye İlişkin Görüşleri*

Değişme durumu	Yaş Grupları				Toplam	
	14-15		16-18			
	f	%	f	%	f	%
Evet	126	62,6	82	57,3	208	60,4
Hayır	75	37,4	61	42,7	136	39,6
Toplam	201	100	143	100	344	100

$\chi^2=0,998$ $p=0,318$ $P>0,05$

Tablo-3'te deneklerin sosyal hayatlarında değişmeye ilişkin görüşlerine bakıldığında, 14-15 yaş grubu, % 62,6'sı evet, % 37,4'ü hayır, 16-18 yaş grubu % 57,3'ü evet % 42,7'si hayır şeklinde cevap verdikleri tespit edilmiştir.

Bu soruya verilen cevaplar üzerinde yapılan istatistikî değerlendirmelere göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Tablo-4. *Deneklerin Psikolojik Olarak Rahatlama Durumuna İlişkin Görüşleri*

Psikolojik Durum	Yaş Grupları				Toplam	
	14-15		16-18			
	f	%	f	%	f	%
Evet	118	59	86	59,7	204	59,3
Hayır	82	41	58	40,3	140	40,7
Toplam	200	100	144	100	344	100

$\chi^2=0,018$ $p=0,893$ $P>0,05$

Tablo-4'teki verilere göre, deneklerin Psikolojik Olarak Rahatlama durumuna ilişkin görüşlerine %59,3'ü evet, %40,7'si hayır şeklinde bildirdikleri tespit edilmiştir.

Deneklerin bu soruya verdikleri cevaplar üzerinde Yapılan istatistikî değerlendirmelere göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Tablo-5. Deneklerin Bilgi ve Becerileri Gelişme Durumuna İlişkin Görüşler

Bilgi ve Becerileriniz Gelişti mi?	Yaş Grupları				Toplam	
	14-15		16-18			
	f	%	f	%	f	%
Evet	118	58,7	67	46,5	185	53,6
Hayır	83	41,3	77	53,5	160	46,4
Toplam	201	100	144	100	345	100

$X^2=5,004$ $p=0,025$ $P>0,05$

Yukarıdaki tabloya bakıldığında, kampa katılan deneklerin bilgi ve becerileri gelişme durumuna ilişkin görüşlerine, %63,6'sı evet, %46,4'ü hayır şeklinde ifade ettikleri görülmektedir

Cevaplar üzerinde yapılan istatistik değerlendirmelere göre anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır.

Tablo-6. Deneklerin Gönüllülük Ve İşbirliği Yapma Durumuna İlişkin Görüşler

Gönüllülük ve İşbirliği Yapma Arzusu Uyandı mı?	Yaş Grupları				Toplam	
	14-15		16-18			
	f	%	f	%	f	%
Evet	134	66,3	88	61,1	222	64,1
Hayır	68	33,7	56	38,9	124	35,9
Toplam	202	100	144	100	346	100

$X^2=0,998$ $p=0,318$ $P>0,05$

Yukarıdaki tablodan da izleneceği gibi, deneklerin Gönüllülük ve İşbirliği Yapma durumuna ilişkin görüşlerine 14-15 yaş grubunun %66,3'ü evet %33,7'si hayır 16-18 yaş grubunun %61,1'i evet %38,9'u hayır şeklinde ifade ettikleri görülmektedir

Üyelerin görüşleri arasında istatistik değerlendirmelerine göre anlamlı bir fark bulunamamıştır

Tablo-7. Deneklerin Toplumsal Yönden Sağlıklı, Birlikte Yaşamayı Bilen, İyi Ahlaklı ve Kişilik Sahibi Olmalarına Yardımcı Olduğuna İnanıyor musunuz?

İnanma düzeyi	Yaş Grupları				Toplam	
	14-15		16-18			
	f	%	f	%	f	%
Evet	67	33,5	44	30,8	111	32,4
Hayır	23	11,5	20	14	43	12,5
Kısmen	110	55	79	55,2	189	55,1
Toplam	200	100	143	100	343	100

$X^2=0,604$ $p=0,739$ $P>0,05$

Tablo-7'den de anlaşılacağı gibi, deneklerin toplumsal yönden sağlıklı, birlikte yaşamayı bilen, iyi ahlaklı ve kişilik sahibi olmalarına yardımcı olduğuna inanma durumuna ilişkin olarak, % 32,4'ü evet, %12,5'i hayır, %55,1'i kısmen şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

Bu soruya verdikleri cevaplar üzerinde yapılan istatistikî değerlendirmelere göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır

Tablo-8. Deneklerin Deniz Aktivitelerinden Yeterince Faydalanabilme Durumuna İlişkin Görüşler

Aktivitelerinden Yeterince Faydalanabildiniz mi?	Yaş Grupları				Toplam	
	14-15		16-18			
	f	%	f	%	f	%
Evet	123	61,2	101	70,6	224	65,1
Hayır	78	38,8	42	29,4	120	34,9
Toplam	201	100	143	100	344	100

$X^2=3,275$ $p=0,070$ $P>0,05$

Yukarıdaki tabloya bakıldığında, deneklerin deniz aktivitelerinden yeterince faydalanabilme durumuna ilişkin görüşlerine, 14-15 yaş grubu %61,2'si evet %38,8'i hayır, 16-18 yaş grubu %70,6'sı evet, %29,4'ü hayır şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

Deneklerin vermiş oldukları cevaplar üzerinde yapılan istatistikî değerlendirmelere göre anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo-9. Deneklerin Liderlerden Faydalanmaya İlişkin Görüşler

Liderleriniz Size Yeterince Faydalı Oldu mu?	Yaş Grupları				Toplam	
	14-15		16-18			
	f	%	f	%	f	%
Evet	165	83	105	74	270	79,1
Hayır	34	17	37	26	71	20,9
Toplam	199	100	142	100	341	100

$X^2=4,045$ $p=0,044$ $P<0,05$

Tablo-9'daki verilere göre, deneklerin liderlerden faydalanma ya ilişkin görüşlerine 14-15 yaş grubu %83'ü evet %17'si hayır, 16-18 yaş grubu %74'ü evet %26'sı hayır şeklinde ifade ettikleri tespit edilmiştir.

Deneklerin vermiş oldukları cevaplar üzerinde yapılan istatistikî değerlendirmelere göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Tablo-10. Deneklerin Kamp Beklentilerinize Cevap Alma Durumuna İlişkin Görüşler

Kamp Beklentilerinize Cevap Verebildi mi?	Yaş Grupları				Toplam	
	14-15		16-18			
	f	%	f	%	f	%
Evet	122	62,5	84	59,5	206	61,3
Hayır	73	37,5	57	40,5	130	38,7
Toplam	195	100	141	100	336	100

$\chi^2 = 0,308$ $p = 0,579$

$P > 0,05$

Yukarıdaki tablodan da izleneceği gibi, deneklerin kamp beklentilerinize cevap alma durumuna ilişkin görüşlerine 14-15 yaş grubu %62,5 'i evet %37,5'i hayır, 16-18 yaş grubu %59,5'i evet %40,5'i hayır şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

Deneklerin vermiş oldukları cevaplar üzerinde yapılan istatistikî değerlendirmelere göre anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo-11. Deneklerin Kamplara Yeniden Katılma Durumuna İlişkin Görüşler

Kamplara katılma durumu	Yaş Grupları				Toplam	
	14-15		16-18			
	f	%	f	%	F	%
Evet	147	75	118	83,1	265	78,4
Hayır	49	25	24	16,9	73	21,6
Toplam	196	100	142	100	338	100

$\chi^2 = 3,189$

$p = 0,074$ $P < 0,05$

Yukarıdaki tabloya bakıldığında, deneklerin kamplara yeniden katılma durumuna ilişkin görüşlerine 14-15 yaş grubu % 75 'i evet %25'i hayır 16-18 yaş grubu %83,1'i evet %16,9'u hayır şeklinde ifade etikleri tespit edilmiştir.

Bu soruya verdikleri cevaplar üzerinde Yapılan istatistikî değerlendirmelere göre anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo-12'ye bakıldığında, deneklerin gençlik kamplarına katılmalarını arkadaşlarınıza önerir misiniz soruna ilişkin olarak, 14-15 yaş grubu %81,7'si evet %18,3'ü hayır, 16-18 yaş grubu %88,2'si evet %11,8'i hayır şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

Deneklerin vermiş oldukları cevaplar üzerinde yapılan istatistikî değerlendirmelere göre anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo-12. *Deneklerin Gençlik Kamplarına Katılmalarını Arkadaşlarınıza Önermelerine İlişkin Görüşler*

Gençlik Kamplarına Katılmalarını Arkadaşlarınıza Önerir misiniz?	Yaş Grupları				Toplam	
	14-15		16-18			
	f	%	f	%	f	%
Evet	165	81,7	127	88,8	292	84,6
Hayır	37	18,3	16	11,2	53	15,4
Toplam	202	100	143	100	345	100

$\chi^2= 3,272$ $p= 0,07$ $P<0,05$

4. Tartışma ve Sonuç

14-15 ve 15-18 yaş grubu gençlerin Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü kamplarından yararlanma düzeylerinin karşılaştırılması üzerine yapılan araştırmada gençlerin kamplardan yararlanmaları, sosyal hayatlarında değişmeleri, gönüllülük ve işbirliği yapma arzularının uyanıp uyanmadığına, aktivitelerden yararlanmalarına ilişkin görüşler araştırılmıştır.

Bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, gençlerin %58'i 14-15 yaş grubunda oldukları, %96,3'ü kentsel alanda yetiştikleri, çoğunluğunun lise ve dengi okul (% 76,6) okudukları görülmektedir.

Ankete katılan gençlerin anne ve babalarının kişisel özelliklerine bakıldığında mesleki olarak çoğunluğu memur oldukları eğitimlerinin üniversite, gelir durumlarının da 900 milyon ile 1,500 milyon (67,5) oldukları tespit edilmiştir.

Gençlik ve spor genel müdürlüğü kamplarına katılan gençlerin sosyal hayatlarında olumlu yönde değişme olduğu, psikolojik olarak bir rahatladıkları, bilgi ve becerilerinin geliştiği, gönüllülük ve işbirliği yapma arzularının uyandığı anlaşılmaktadır. Toplumsal yönden sağlıklı, birlikte yaşamayı bilen, iyi ahlak ve kişilik sahibi olmalarına yardımcı olmalarına ilişkin olarak %12,5'i hayır derken çoğunluğu evet ve kısmen (%87,5) şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Farklı çalışmalar kamp programlarının; çocuk ve gençlerin gelişiminde birçok açıdan önemli olduğu ortaya çıkmış, fiziksel uygunluk ve sağlık ağırlıklı rekreatif etkinlikler hem genç, hem de yaşlılar tarafından rağbet görmektedir. Genel olarak etkinliklerin sosyal ve bilişsel gelişimleri üzerine olumlu etkileri olduğu (Zorba ve Arkadaşları,1997) araştırmacılar tarafından sıklıkla vurgulanmaktadır.

Gençlerin kamp aktivitelerinden faydalandıkları, kamptan beklentilerine cevap aldıkları yeniden kampa katılma isteklerinin oldukları ve liderlerinden faydalandıkları tespit edilmiştir. Tablo-5 deki verileri incelediğimizde 14-15 yaş grubu gençlerin bilgi ve becerilerinin daha çok geliştiğini, 16-18 yaş grubu gençlerin bilgi ve becerilerinin daha az geliştiğini görmekteyiz.

Tablo-9 da liderlerinden faydalanma durumlarına ilişkin soruya bakıldığında 14-15 ve 16-18 yaş gurubundaki gençlerin liderlerinden yeterince faydalandıkları görülmektedir. Gençlik liderlerinin gruba faydalı olduğu söylenebilir.

Tekin ve arkadaşlarının yapmış oldukları çalışmada kamp ortamları engelli ve engelsiz çocukların sosyal etkileşimine, fiziksel gelişimine ve aynı zamanda geri kalan yaşantılarında da olumlu etkileri olacağını ifade etmişlerdir.(Tekin ve Arkadaşları,2002)

Sonuç olarak Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü gençlik kamplarından yararlanma düzeylerine ilişkin olarak kampa katılan gençler üzerin de olumlu bir etki bıraktığı fiziksel, sosyal ve psikolojik olarak fayda sağladığı söylenebilir.

Kampa katılan gençlerin kırsal alandan katılımın az olması, gelir seviyesinin düşük olması ve işçi çocuklarının bu faaliyetlerden yeterince faydalanmadıkları gözlenmiştir.

Kaynaklar

- Kızılcelik, S. Erjem, Y. (1996) Açıklamalı Sosyoloji Sözlüğü, *Saray kitap evi* İzmir
- Öztürk, F.; (1998) Toplumsal Boyutlarıyla Spor, *Bağırhan yayınevi*. Ankara
- T:C Başbakanlık (2004) Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Daire Başkanlığı *Gençlik Kampları* Ankara
- T.C Başbakanlık (2004) Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Daire Başkanlığı Toplumsal Kalkınmada Gençlik Projesi *Ulusal ve Uluslararası Gençlik Kampları Lider El Kitabı* Ankara
- Tekin, A, Inal, S. ve Zorba, E. (2002). *Engelli Çocukların Bütünleşmesinde Kamp ve Kamp Personelinin Önemi*, 7.Uluslararası Sporbilimleri Kongresi 27-29 Ekim p-073, 2002 Mirage Park Resort Kemer-Antalya
- Yetim, A. (2000). *Sosyoloji ve Spor*, Ankara
- Yörükoğlu, A. (1993) Gençlik Çağı Ruh Sağlığı ve Ruhsal Sorunlar, *Özgür Yayın Dağıtım Lmd. Şti.*, İstanbul
- 8-ZORBA, E; TEKİN, A; ÖZDAĞ, S; AKCAKOYUN, F;. (1997)"Egzersiz Programlı Kamp Yaşantısı ve Özsaygı İlişkisi" G.Ü. Beden Eğitimi ve Sporbilimleri Dergisi Cilt II, Sayı 4, Ekim 29-34 ANKARA